

Iktatószám	Budapestre vonatkozó ujságcikkek	Osztályozás	665.7
	Szerző	Hely	
	Cím <i>Gárgyárak átvétele.</i>	Idő	1910
	Forrás: <i>Pesti napló</i>	Személy	
	<i>Bp. 1910 XII/15</i>	Helyszám	

FŐVÁROS.

A gárgyárak átvétele.

(Saját tudósítónktól.) Holnap 15-én, éjszaka tizenkét órakor a főváros tulajdonába mennek át az osztrák gáztársaság budapesti és újpesti gárgyárai. A hivatalos birtokbavétel azonban már korábban, holnap délután hat órakor fog megtörténni a józsefvárosi gárgyárban, amikor is a gárgyár helyi igazgatóságának elnöke átadja a polgármesternek a gárgyárak kulcsait, amelyeket Bárczy rögtön átad Heltai Ferencnek, a városi gázművek vezérigazgatójának. Az Osztrák-Magyar Bank budapesti intézeténél holnap már fölveheti az osztrák gáztársaság azt a 18,200.000 koronát, amelyet a főváros a megváltási összegre á conto fizet, még pedig azért így, mert a gárgyárak megváltási összege még mindig nincsen pontosan megállapítva. A gárgyárak a fővárossal kötött szerződése szerint ugyanis a becslobizottságot hat hónappal a megváltás előtt kell kiküldeni. A becslés még folyamatban van s ha a megváltási ár nagyobb lesz, a különbözetet ötszázalékos kamattal téríti meg a főváros. A telkek ügye természetesen nyílt kérdés marad; lehet, hogy békésen intézik el, de nagyobb a valószínűség amellett, hogy ebben az egy dologban pörre kerül a sor.

A gárgyárak átvételére kiküldött bizottság ma délelőtt ülést tartott. A polgármester, megnyitva az ülést, kijelentette, hogy a gárgyárak átvételének határnapja holnap, 15-én van s ezért szükséges, hogy a bizottság elé terjesszék azokat a megállapodásokat, amelyeket az osztrák társasággal az átvételre vonatkozólag megkötöttek. A megállapodás, amelyet

dr. Buzáth János, az üzemi osztály vezetője ismertetett, a következő:

Az első pont szerint a társaság átadja összes gárgyárait, gáztartóit és az ezekhez tartozó ingatlanait és ingóit s miután az ezekért fizetendő összeg még nincsen véglegesen megállapítva, a főváros december 15-én előlegként fizet az Osztrák-Magyar Bank budapesti főintézeténél, a gáztársaság girószámlájára 18,200.000 koronát. Amennyiben a vételár magasabban állapítatnék meg, a főváros a különbözetet annak december 16-tól számítandó ötszázalékos kamataival megtéríti; ha pedig az alacsonyabb lenne ennél, akkor a gáztársaság fizeti vissza ugyanígy a különbözetet. Ennek a megállapodásnak nem tárgya a szerződés szerint szintén beváltandó kőszén, gáz és mindennemű melléktermékek, gázolaj, mész, tisztító-anyag, kénsav, grafit-készlet, valamint a felszerelési irodák összes készletei és felszerelése, amelyekre vonatkozóan a felek külön megállapodást kötnek. — A második pont szerint a gáztársaság a fenti összeg lefizetésének igazolása ellenében december 15-én éjjel 12 órakor átadja a fővárosnak a gyári, üzleti és irodafelszereléseket. Az átadott fő- és segédkönyvek tulajdonjogát a társaság fentartja magának, azokat csak öt esztendőre adja át a városnak és fentartja a jogot, hogy az alatt az idő alatt is bármikor beletekinthesen, esetleg másolatokat készíthessen. — A harmadik pont szerint a függőben lévő munkálatokért fizet a főváros 29.074 korona 4 fillért. — A negyedik pont szerint a december 15-ig fennálló kiünlvőségek a társaságot illetik. Ezeknek beszedését a főváros önköltségen elvállalja és a befolyt pénzt átszolgáltatja a társaságnak. A főváros ezek behajtásáért nem vállal felelősséget, de a társaság kívánságára megkísérli, hogy ezeket a tartozásokat bírói uton hajtsa be. Azokat a rendeléseket és munkákat, amelyeket a társaság az átvételig be nem fejezett, a főváros a maga költségén folytatja. A december 15-ig bezárólag történt gázfogyasztás és gázmérők bérlete után az összes bevétel a társulatot, a december 16-ától kezdődő bevételek pedig a fővárost illetvén, a felek a leszámolás köny-

(Idő) (Köt. v. füz.)

nyítése végett abban állapodnak meg, hogy az 1910. évi december hónapra vonatkozó gázfogyasztás és gézmérőhasználat után befolyó összegek felelő része a társulatot, felelő része pedig a fővárost illeti. — Az ötödik pont szerint a társaság a fővárosra ruházza összes helyiségeire vonatkozó bérleti szerződéseit, az üzlet körében kötött egyéb szerződéseit és összes tüzkár- és biztosítási kötvényeit is. — A hatodik pont szerint a társaság mindaddig, míg az összes elszámolásokat véglegesen el nem intézték, tartozik Budapesten meghatalmazottakat tartani. — A hetedik pont szerint a gáztársaság eladja újpesti gárgyárát, összes felszereléseivel 437.990 korona 14 fillérért, amely összeget szintén december 15-én fizeti meg a főváros. Minthogy az újpesti gárgyár telke nem a gárgyáré, hanem arra örökbérleti szerződése van, tartozik a társulat e megállapítás aláírásától számított kilencven nap alatt

ez örökbérleti szerződést mindazokkal a jogokkal, amelyek a társulatot az 1873. október 24-én kelt szerződés értelmében megilletik, a telektulajdonos írásbeli beleegyezésével a fővárosra átruházni és ugyanez idő alatt a városnak ugyancsak a telektulajdonos beleegyezési nyilatkozatával ellátott szerződést adni. Amennyiben a telektulajdonos beleegyezését megtagadná, köteles a társulat a telektulajdonosnak bírói ítélettel való kötelezése iránt a pört további harminc nap alatt megindítani. A társulat által Újpest várossal kötött szerződésnek a főváros közönségére való átruházása tárgyában a felek együttesen teendik meg a szükséges lépéseket. Ha Újpest város e szerződés átruházásához jóváhagyását megtagadná, a fővárosnak joga van az adásvételt semmisnek tekinteni s a társulat a vételárat 5 százalékos kamataival a fővárosnak visszafizetni tartozik. — A nyolcadik pont szerint a fölmerülő összes költségeket a felek közösen, egyenlő arányban viselik.

A megállapodás ismertetése után báró Herzog Péter arra nézve kérde a vezérigazgatót, vajon az átvéendő szerződéseket jól megvizsgálták-e?

Dr. Heltai Ferenc vezérigazgató, kijelentést tett ebben a tekintetben. A szerződések legtöbbje december 31-én lejárt. Kivételek csak azok, amelyeket együttesen kötött a főváros a társasággal a kocsz szállítására. A vezérigazgató ismertette aztán azokat a megállapodásokat, amelyeket a mellékterményekre vonatkozólag a gáztársasággal kötött. A készleteket december 1-én állapították meg és azok pontos megállapítása 16-ika után újból meg fog történni. A város a megállapodás értelmében átvett körülbelül 400.000 métermázsza kocszenet 2 korona 92 fillér métermázsánkénti árban, kazánfűtésre szükséges szenet 1 korona 64 fillér árban, azonkívül átvett mintegy 120.000 métermázsza kocszot, gázkészletet körülbelül 113.000 köbméter 12 fillérért köbméterenkint, kátránykészletét 4 korona 34 fillérért 100 kilogrammonkint és átvett körülbelül 2100 köbméter amoniákat. A gázolajat 4 korona 64 fillérért, a meszet métermázsánként 3 koronáért, a tisztítóolajat 100 kilogrammonkint 1 korona 50 fillérért, a kénsvat, mintegy 200 métermázsát, 26 korona 80 fillérért, a grafitkészletet száz kilogrammonkint 6 koronáért és a felszerelési irodákat 70.442 koronáért vette át. Az így fizetendő összeg együttléve 1,600.000 koronát tesz ki, amelyet ugyancsak december 15-ig fizetik be az Osztrák-Magyar Bank főintézeténél a légszesztársulat giró-számlájára. Ha a pontos leltározás után a készlet kevesebb volna, úgy a kevesebb készlet árát a társulat visszafizeti, ha pedig több volna, úgy a főváros azt pótolja.

A bizottság a megállapodásokat tudomásul vette.

Dr. Bárczy István erre kijelentette, hogy most már nem marad egyéb hátra, minthogy az átvételhez szükséges 20,226.064 korona 18 fillért holnap a társaság giró-számlájára az Osztrák-Magyar Bankba befizessék. Miután gondoskodás történt arról, hogy a pénz rendelkezésre álljon, a fizetés pontosan meg fog történni.

A polgármester ezután a tényleges átvétel idejét holnap délután hat órára tűzte ki a józsefvárosi gázgyárban, amelyre meghívta a tanács és a gázbizottság tagjait. Heltai Ferenc vezérigazgató ezek után még az átvétel módozataira nézve tett előterjesztést. Hangoztatta, hogy ennek az átvételnek nagy jelentősége van; már azért is, mert a főváros békésen veszi birtokába a gázgyárakat. S azért, hogy az átvétel békésen sikerült, elismeréssel kell nyilatkoznia a gázgyár helyi igazgatóságáról, különösen annak elnökéről, Radocza Jánosról, aki a legnagyobb előzékenységet tanusította a tárgyalások folyamán. Az átadás úgy fog megtörténni, hogy Radocza az igazgatóság élén átadja a gázgyárak kulcsait a polgármesternek, aki azokat neki adja át. A munkások azt kérték, hogy szeretnék üdvözölni az új gazdát s ezért majd valamelyikük beszéddel fogja

köszönteni a polgármestert. A munkásokat ebből az alkalomból a főváros megvendégeli s az átvétel ideje éppen azért van hat órákor, mert ekkor az összes munkások jelen lehetnek.

— De nem fognak berugni? — kérdezte az egyik bizottsági tag.

— Nem — felelte Heltai — arról gondoskodtunk mi, hogy ne legyen semmi zavar. Nem lesz ott más, mint virsli meg sör. A nevezetes nap öröme megengedtük, hogy a munkások magukkal vigyék feleségeiket meg a gyermekeiket s még ig

sem fog ez a megvendégelés többé kerülni ötezer koronánál.

Közvetlenül a gázbizottság ülése után tanácsülés volt, amelyen hozzájárultak a gázbizottság határozataihoz.

(Hely)

(Idő)